

<https://doi.org/10.31874/2520-6702-2019-7-1-105-113>

УДК: 81'243:378.147

Карпова Олена

Упровадження навчання «рівний–рівному» в університеті для мотивації студентів (на прикладі викладання іноземної мови)

Анотація

У статті представлено вид навчання «рівний–рівному» як засіб мотивації студентів немовних закладів вищої освіти до навчання. Розкрито особливості використання даного виду колаборативного навчання у вищій школі, подано його характеристику, переваги та недоліки застосування в українському освітньому середовищі. Навчання «рівний–рівному» одночасно з формальною традиційною освітою та іншими підходами в неформальній освіті визначено як стратегічний засіб передачі інформації в суспільстві з метою зацікавлення студентів їх власним розвитком та самовдосконаленням. Навчання «рівний–рівному» передбачало колаборативне навчання, а саме групову роботу та, щонайважливіше, невтручання викладача у навчальний процес, на відміну від кооперативного навчання. Серед принципів реалізації навчання в освітньому процесі виділено інтегративність, комплексність, доступність, наступність, рівноправність, активність, пріоритетність прав людини та відповідальність. Автором запропоновано для ефективнішого навчання «рівний–рівному» реалізовувати його у вигляді проведення майстер-класів, тренінгів, воркшопів тощо, а саме завдяки таким формам та засобам навчання, що будуть носити якомога більш неформальний характер та створювати більш невимушену атмосферу; та мати належне технічне обладнання і тренуваних тьюторів. У статті запропоновано реалізацію навчання «рівний–рівному» завдяки навчанню в межах однієї групи; на рівні факультету; міждисциплінарному навчанню на міжфакультетському та міжуніверситетському рівнях. Показано результати експериментального дослідження, статистичні дані якого свідчать про необхідність упровадження даного виду навчання для інтеграції вітчизняної системи освіти у світовий навчальний та науковий простір, а також сприятиме упровадженню європейського досвіду організації освітнього процесу у вищій школі, гуманізації та демократизації навчання.

Ключові слова: іноземна мова, колаборативне навчання, м'які навички, мотивація, навчання рівний–рівному, студент-тьютор.

Вступ

На сьогодні, необхідність знання щонайменше однієї з іноземних мов не викликає сумніву в умовах євроінтеграції та глобалізації. Однак, справжнє розуміння того, виникає у студентів найчастіше за умови наявності конкретної мотивації – продовження навчання закордоном, подорож, високооплачувана робота, отримання стипендії (гранту) для навчання в іноземному вузі тощо. На жаль, у багатьох студентів така мотивація може з'явитись пізніше, тому протягом навчання перед викладачем стає завдання її сформулювати. Існує багато методів та засобів підвищення мотивації до навчання, у тому числі й іноземної мови. Однак, проблема полягає в тому, що через їх розмаїття, недостатню кількість аудиторних годин та інформаційне перевантаження дисципліни, досить складно сучасному викладачу правильно та швидко сформулювати мотивацію у студентів.

Одним із шляхів мотивації студентів до вивчення іноземної мови в рамках науково-дослідної теми кафедри нами було обрано вид навчання під назвою «рівний–рівному» (Peer

Teaching). Передумовами саме такого вибору було те, що він має свою історію і доведену ефективність; по-друге, донині використовується в іноземних навчальних закладах різного рівня; по-третє, його психологічним підґрунтям є саме мотивація студентів до розвитку та самовдосконалення.

На сьогодні, цей вид навчання використовується переважно громадськими організаціями та навчально-виховними закладами для проведення соціально-виховної та волонтерської роботи, особливо завдяки впровадженню Національної програми Міністерства освіти і науки / ПРООН / ЮНЕЙДС «Сприяння просвітницькій роботі “рівний–рівному” серед молоді України щодо здорового способу життя», яка реалізовувалась у 2000–2002 рр. (Безпалько О., 2006). На нашу думку, втілення такого навчання в університетах дасть змогу урізноманітнити навчальний процес, зробити його більш практичним та студентоорієнтованим.

Навчання «рівний–рівному» базується на теорії конструктивізму, що визначає навчання як активний та конструктивний процес, доводить ефективність колаборативного навчання, визначає освітній процес довгостроковим, та зумовлює наявність досвіду, а не лише передачу інформації та її запам'ятовування (Шаталова, 2011). Процес навчання особистості вимагає вміння пояснювати, розробляти та реконцептуалізувати матеріал (King, 2002).

Метод «рівний–рівному» визначається як спосіб навчання ровесників ровесниками, підлітків підлітками з метою проведення просвітницької роботи щодо сприяння здоров'ю, здоровому способу життя, а також як сукупність низки послідовних дій, спрямованих на досягнення результату, що базується на принципах добровільності, позитивності, відповідальності, «навчаючи - вчуся», партнерського спілкування (Зимівець, 2002). Він також є способом соціально-педагогічної діяльності для надання та поширення достовірної, соціально значущої інформації в середовищі людей, рівних за якоюсь певною ознакою (вік, інтереси, цінності, потреби, проблеми тощо), для позитивного самовдосконалення особистості, громади й суспільства під час неформального або особливим способом організованого спілкування.

Однак, на наш погляд, відповідно до іноземної термінології та теорії навчання «рівний–рівному» є не методом, а видом колаборативного навчання, що є не лише певним способом цілеспрямованої реалізації процесу навчання, досягнення поставленої мети, а й узагальненою характеристикою навчальних систем, що має свої особливості освітньої діяльності, свій характер взаємодії викладача і студента в процесі навчання та ті чи інші форми, методи і засоби навчання.

Н. Зимівець розглядає поняття «метод «рівний – рівному» – як спосіб соціально-педагогічної діяльності для надання та поширення достовірної, соціально значущої інформації в середовищі людей, рівних за якоюсь певною ознакою, для позитивного самовдосконалення особистості, громади й суспільства під час неформального або особливим способом організованого спілкування (Зимівець, 2002). Його також трактують як спосіб «навчання рівних рівними», «навчання ровесників ровесниками» тобто йдеться про надання інформації в середовищі людей «рівних» між собою за різноманітними ознаками (цінності, проблеми, професія, соціальний рівень, хобі, інтереси тощо).

Відтак, **метою** статті є розкрити поняття навчання «рівний–рівному» та особливості його використання у навчальному процесі. Серед **завдань** ми виділили наступні: дослідити поняття вищезазначеного виду навчання, проаналізувати зарубіжний досвід його використання у вищій школі та представити результати власного наукового дослідження.

Методи дослідження

Для досягнення мети і реалізації поставлених завдань застосовувались такі методи дослідження:

– *теоретичні*: аналіз, порівняння, узагальнення, систематизація теоретичних положень для визначення змісту поняття «навчання «рівний–рівному» і стану розробленості досліджуваної проблеми в Україні;

– *емпіричні*: діагностичні (спостереження, анкетування, бесіди), педагогічний експеримент для визначення ефективності даного виду навчання у вищій школі;

– *статистичні*: методи математичної статистики для опрацювання результатів педагогічного експерименту.

Педагогічний експеримент щодо виявлення ефективності навчання «рівний–рівному» студентів економічних спеціальностей проводився упродовж 2017–2018 н.р., що дало змогу зробити аналіз наукової та психолого-педагогічної літератури, вивчити педагогічний досвід та сучасні методи мотивації студентів до навчання в університеті й обробити результати експерименту методами математичної статистики.

Результати дослідження

Для мотивації студентів до вивчення іноземної мови та з метою проведення формульованого експерименту на кафедрі іноземних мов Одеського національного економічного університету протягом навчального процесу на першому курсі кредитно-економічного факультету та другому курсі факультету міжнародної економіки було впроваджено навчання «рівний–рівному» в межах однієї групи за допомогою сучасних методів та засобів мотивації студентів до вивчення англійської мови. Загалом на даному етапі дослідження взяло участь 58 студентів.

Серед принципів реалізації даного навчання в освітньому процесі виділили такі: *інтегративність, комплексність, доступність, наступність, рівноправність, активність, пріоритетність прав людини та відповідальність.*

Зазначимо, що навчання «рівний–рівному» може бути впроваджено:

- під час викладання дисциплін гуманітарного та природничого циклів;
- у процесі поза аудиторної виховної та індивідуальної роботи;
- через навчальні та поза університетські заклади, соціальні служби, спеціальні заклади;
- через організацію профорієнтаційної роботи в навчальних і позашкільних закладах;
- через діяльність студентського самоврядування.

У науковій літературі визначається два різновиди навчання «рівний–рівному»: 1) спосіб навчання однолітків однолітками; 2) спосіб навчання рівних рівному (за іншими ознаками, крім віку).

Варто зазначити, що у навчанні «рівний–рівному» відображається теорія лідера популярної думки Дж. Келлі (Popular Opinion Leader Theory), яка полягає в тому, що особа, яка навчає однолітків, розглядається як лідер думки, якого всі поважають, та який надихає інших членів спільноти. Такий лідер думки нав'язує певний стиль життя, а однолітки намагаються наслідувати йому.

Що стосується реалізації навчання «рівний–рівному» у вищій школі, то, на наш погляд, навчання «рівний–рівному» може бути реалізовано у такий спосіб:

- навчання в межах однієї групи;
- навчання на рівні факультету;
- міждисциплінарне навчання на міжфакультетському рівні;
- міждисциплінарне навчання на міжуніверситетському рівні.

Передумовою впровадження даного виду навчання було дати змогу студентам стати активним учасником навчального процесу, проявити не лише свій рівень володіння іноземною мовою, а й комунікативні, організаційні та лідерські здібності, а також сумісно розвивати навички критичного мислення, розв'язання проблем завдяки міжгруповим (inter-group) та внутрішньогруповим (intra-group) формам навчанням.

Не можемо не звернути увагу на той факт, що навчання «рівний–рівному» як засіб соціально-педагогічної діяльності сприяє зміцненню та активізації адаптаційного потенціалу особистості, створення сприятливих умов у мікросоціумі для розвитку здібностей та самореалізації індивіда, надання соціальної, педагогічної та психологічної підтримки та допомоги особистості тощо (Безпалько, 2006).

Зауважимо, що на першому етапі метод було реалізовано саме на практичних заняттях з англійської мови, а не у вигляді індивідуальних занять, консультацій або навіть неформального спілкування, через те, що студенти ще не були готові до такого формату, не мали навички тьютора, тому свій перший досвід саме тьютора вони отримали у звичному для них середовищі.

Студенту-тьютору було надано завдання підготуватися до заняття заздалегідь, опрацювати навчальний матеріал та обрати будь-який метод чи засіб представлення матеріалу, обробки ключових слів з теми, аналізу тексту, проведення кейсу тощо.

Зазначимо, що навчання «рівний–рівному» передбачало колаборативне навчання, а саме групову роботу за умови невтручання викладача у навчальний процес. Колаборативне навчання полягало в тому, що студенти самостійно формували групи згідно їх дружніх стосунків, інтересів тощо. На відміну від кооперативного навчання, що є найкращим засобом досягнення вдосконалення фундаментальних знань, колаборативне навчання полягало в дискусії, оцінюванні та некерованому викладачем форматі навчання.

Заняття починалося із дискусії з теми, після чого завданням студента-тьютора було перевірити знання ключових слів та їх значення. Цікавим виявилось те, що для перевірки словникового запасу студент-тьютор запропонував групі написати про себе речення з використанням активної лексики замість традиційного диктанту чи перекладу слів. Більш того, під час обговорення теми студенти намагалися використовувати знайому лексику, а не, як зазвичай, звертатися за перекладом слів до викладача. Варто зазначити, що ведення дискусії за результатами відгуків студентів виявилось одним із найскладніших завдань. Не кожен студент зміг впоратися із завданням добре через те, що мав недостатній рівень володіння іноземною мовою, а також навички комунікації та публічних виступів, тому не всі студенти висловлювали власні думки та брали участь в обговоренні. Створення взаємодії у групі іноді були нелегким завданням для студента-тьютора через недостатність досвіду, знання англійської мови та педагогічної майстерності, а також було важко пояснити переклад слів або висловити свою думку, тому лексичний матеріал не завжди був оброблений та засвоєний належним чином. Незважаючи на це, студенти оцінили дискусію так: 28,0% студентів були задоволені проведенням дискусії та поставили 5 із 5 балів; 33,0% студентів оцінили її на 4 бали, та 39,0% студентів не були задоволені.

Щодо якості засвоєння лексичного матеріалу, то 44,4% студентів поставили 5 із 5 балів, такий же процент студентів оцінили завдання на 4 бали, і лише 11,1% студентів не були задоволені подачею матеріалу та закріпленням нових слів.

Студентам також було запропоновано завдання, пов'язане з аналізом та обговоренням тексту соціально-економічного характеру. Деякі студенти не були задоволені роботою з текстом, який не був проаналізований належним чином, хоча за результатами анкетування робота з текстом була оцінена переважною більшістю студентів добре: 33,0% студентів

оцінили виконання читання на 5 балів із 5; 50,0% студентів – на 4 бали, та 17,0% студентів були незадоволені виконанням даного завдання у групі. У своїх відгуках студенти відмітили, що більш прийнятним є безпосереднє читання тексту, занотовування нових слів, а не дискусія за текстом.

Наступним завданням було повторення граматичного матеріалу. Студенти-тьютори пояснювали граматичні правила, наводили прості приклади та надавали матеріал переважно досить стисло. Однак, це залежало від групи, тому як в групах з високим рівнем володіння англійською мовою студентам було легше пояснювати та сприймати граматику, на відміну від студентів з низьким рівнем. Хоча відгуки студентів були переважно позитивними у цьому аспекті, однак, граматичний матеріал було подано неповністю, іноді без належних пояснень та прикладів. За результатами анкетування, роботу з граматиною 50,0% студентів оцінили на 5 балів із 5, 28,0% студентів – на 4 бали, та 22,0% студентів були незадоволені навчанням граматики.

Для більшої наочності результати засвоєння навчального матеріалу студентами подано у вигляді таблиці 1:

Таблиця 1.

Оцінювання видів завдань студентами

№	Види завдань	Оцінка завдань		
		Добре	Задовільно	Незадовільно
		у %		
1.	Дискусія з теми	28,0	33,0	39,0
2.	Лексичні вправи	44,4	44,4	11,1
3.	Грамматичні вправи	50,0	28,0	22,0
4.	Читання професійно-орієнтованих текстів	33,0	50,0	17,0

109

Варто зазначити, що багато залежало від особистості самого студента-тьютора, його емоційного стану, здібностей, вміння тримати аудиторію, імпровізувати, організувати та бути лідером. Так, уміння тьютора були оцінені у такий спосіб, як показано у таблиці 2:

Таблиця 2.

Оцінювання студентів-тьюторів

№	Характеристика викладання	Оцінка студентів-тьюторів		
		Відмінно	Добре	Незадовільно
1.	Навички взаємодії у групі	22,2	55,5	22,2
2.	Уміння пояснювати матеріал	28,7	50,0	16,6

Як бачимо з таблиці 2, навички взаємодії студента-тьютора були оцінені у середньому на 4 із 5 балів, середня оцінка за пояснення матеріалу була також 4 бали у групах з високим рівнем володіння англійською мовою, та 3 бали – у групі з низьким рівнем.

Відтак, наприкінці заняття студентам було запропоновано залишити відгуки, а також заповнити анкету для оцінювання ефективності навчання «рівний–рівному».

У відгуках студенти писали, що такий вид навчання є цікавим та корисним для взаємодії студентів, колективної роботи; студент знає на що звернути увагу, хоча викладач має більше знань та володіє педагогічною майстерністю.

Анкету було поділено на дві частини, в першій – оцінювався прогрес студента, а саме засвоєння матеріалу протягом заняття від 1 (найгірше) до 5 (найкраще). У другій частині анкети студенти оцінювали роботу студента-тьютора, його вміння взаємодіяти з аудиторією, представляти та пояснювати матеріал, а також необхідність упроваджувати даний метод у навчальний процес.

Так, за результатами анкетування, 77,7% студентів дали позитивну відповідь щодо доцільності імплементації методу у процес навчання іноземної мови, у той час, як 22,2% студентів вважали, що метод не варто впроваджувати, а виступ студента у ролі тьютора є складним завданням. Анкета мала такий вигляд:

Таблиця 3.

Анкета оцінювання навчання «рівний-рівному»

№	П.І.Б.	Оцінювання прогресу				Робота тьютора				Упровадження даного виду навчання (так/ні)
		Навички говоріння	Словниковий запас	Навички читання	Граматичний матеріал	Навички командної роботи	Навички взаємодії	Змістовність заняття	Навички пояснення	
1										
2										

Висновки

Результати дослідження показали, що серед усіх завдань студенти найкраще засвоїли граматичний матеріал, а найскладнішим – виявилася дискусія, що можна пояснити тим, що остання потребувала сформованих навичок комунікації, вміння вести бесіду, достатній рівень володіння іноземною мовою та педагогічну майстерність, а також достатні знання з теми та ширший кругозір.

Проведене дослідження дало змогу визначити переваги та недоліки використання навчання «рівний-рівному» у процесі навчання студентів немовного вузу з метою підвищення мотивації до вивчення іноземної мови.

Серед переваг даного методу основними є мотивація не лише до вивчення іноземної мови, а й до розвитку власних здібностей, комунікативних та організаційних навичок, відчуття відповідальності, креативності та, щонайголовніше, повне залучення студентів у процес навчання. Такий вид навчання виявився інтерактивним, корисним та цікавим. Нестандартний формат навчання спонукав студентів до самоорганізації, критичного мислення, творчого підходу до вивчення дисципліни та розвитку м'яких навичок, а саме міжособистісних навичок, позитивного ставлення, етики, активного слухання тощо.

Серед недоліків використання запропонованого виду навчання на практичних заняттях ми виділили: обмеженість знань, вмінь, навичок та досвіду у студента-тьютора; недостатність аудиторних годин; використання такого виду навчання не досить підходить для довгострокового навчання, а у випадку іноземної мови, бажано викладання не ровесником, а

студентом старшого курсу.

Для більш ефективного навчання «рівний–рівному», вважаємо, що більш корисним буде його реалізація у вигляді проведення майстер-класів, тренінгів, воркшопів тощо, а саме завдяки таким формам та засобам навчання, що будуть носити якомога більш неформальний характер, мати більш невимушену атмосферу, належне технічне обладнання та тренуваних тьюторів. Окрім того, бажано отримати зворотній зв'язок та обирати теми для заходів шляхом спілкування зі студентами старших курсів. Щодо тем заходів, то для студентів будуть цікаві майстер-класи або воркшопи, пов'язані, наприклад, зі створенням презентацій, написанням курсових та дипломних робіт, тез та наукових статей; організацією навчального часу (тайм менеджмент); розвитком навичок публічного виступу тощо.

Отже, аналіз теоретичних джерел та психолого-педагогічної літератури разом із проведеним експериментальним дослідженням дали нам змогу дійти наступних висновків:

- навчання «рівний–рівному», на думку студентів, є новим, цікавим, мотиваційним та корисним для урізноманітнення освітньо-виховного процесу загалом;
- не кожен студент може бути тьютором, окрім того, студент-тьютор бажано повинен бути старшим хоча б на курс, мати високий рівень володіння іноземною мовою, бути обізнаним, цікавим та комунікативним;
- українському студенту незвична зміна парадигми навчання, тому що й донині викладач виступає не ментором, а керівником навчального процесу, тому аудиторії важко сприймати студента як наставника;
- навчання «рівний–рівному» може використовуватись не лише на практичних заняттях, а й на індивідуальних заняттях та консультаціях, та бути не лише навчального, а й інформативного та порадицького характеру.

Щонайголовніше, упровадження такого виду навчання дало поштовх багатьом студентам до вивчення іноземної мови, самовдосконалення, оцінки власного рівня володіння іноземною мовою тощо.

Навчання «рівний–рівному» сприятиме упровадженню європейського досвіду організації освітнього процесу у вищій школі, гуманізації та демократизації навчання. Завданням такого виду навчання не є спростування ролі викладача, а мотивація та підтримка студентів протягом навчального процесу завдяки консультативним технікам та модераторству. У подальшій роботі плануємо продовження дослідження у напрямі гендерної специфіки навчання студентів у вищій школі.

Бібліографічні посилання

- Безпалько, О. В. (2006). *Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді : теоретико-методичні основи : монографія*. К. : Науковий світ.
- Безпалько, О. В. (2009). *Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.* К.: Центр учбової літератури.
- Вайнола, Р.Х. (2008). *Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика: навч. посіб.* К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова.
- Зверева, І. Д. (ред.) (2006). *Соціальна педагогіка: теорія і технології: підручник*. К.: Центр навчальної літератури.
- Зимівець, Н. Лещук, Н., Авельцева, Т., Ковганич, Г., Мирошниченко, Т. & Руда, О. (2002). *Методика освіти «рівний-рівному»*. К.: Міленіум.
- Оржеховська, В. М., Пилипенко, О. І. & Андрущак, Л. І. (2002). *Концепція освіти «рівний-рівному» щодо здорового способу життя серед молоді України*. К.: Міленіум.

-
- Лукашевич, М. & Мигович, І. (2003). *Теорія і методи соціальної роботи: навч. посіб.* К.: МАУП.
- Шаталова, Н.П. (2011). *Азбука конструктивного обучения : монографія.* Красноярск : ООО «Научно-инновационный центр».
- King, A. (2002). Structuring Peer Interaction to Promote High-Level Cognitive Processing. *Theory Into Practice, 41(1)*. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/1477535>
- Panitz, T. A. (2005). Definition of Collaborative vs Cooperative Learning. Retrieved from <http://www.londonmet.ac.uk/deliberations/collaborative-learning/panitz-paper.cfm>
- The University of Viadrina. Retrieved from <https://www.europa.uni.de/en/struktur/zsfl/peer-tutoring/Was-ist-PT/index.html>
- Wagner, L. (1982). *Peer Teaching: Historical Perspectives.* Westport, CT: Greenwood Press.

References:

- Bezpalko, O. V. (2006). *Organizaciya socialno-pedagogichnoyi roboti z ditmi ta moloddyu u teritorialnij gromadi : teoretiko-metodichni osnovi : monografiya.* [Organization of socio-pedagogical activity with children and youth in the community: theoretical and methodical basics]. K. : Naukovij svit. (in Ukrainian).
- Bezpalko, O. V. (2009). *Socialna pedagogika: shemi, tablici, komentari : navch. posib. dlya stud. vish. navch. zakl.* [Social pedagogy: diagrams, tables, comments]. K.: Centr uchbovoyi literaturi. (in Ukrainian).
- Vajnola, R.H. (2008). *Tehnologizaciya socialno-pedagogichnoyi roboti: teoriya ta praktika: navch. posib.* [Technology of social and pedagogical work: theory and practice]. K. : NPU im. M. P. Dragomanova. (in Ukrainian).
- Zvyeryeva, I. D. (red.) (2006). *Socialna pedagogika: teoriya i tehnologiyi: pidruchnik.* [Social pedagogy: theory and technology]. K.: Centr navchalnoyi literaturi. (in Ukrainian).
- Zimivec, N. Leshuk, N., Avelceva, T., Kovganich, G., Mirosnichenko, T. & Ruda, O. (2002). *Metodika osviti «rivnij-rivnomu».* [Peer-to-peer education methodology]. K.: Milenium. (in Ukrainian).
- Orzhehovska, V. M., Pilipenko, O. I. & Andrushak, L. I. (2002). *Koncepciya osviti «rivnij-rivnomu» shodo zdorovogo sposobu zhittya sered molodi Ukrayini.* [The concept of peer-to-peer education on healthy lifestyles among Ukrainian youth]. K.: Milenium. (in Ukrainian).
- Lukashevich, M. & Migovich, I. (2003). *Teoriya i metodi socialnoyi roboti: navch. posib.* [Social work theory and methods]. K.: MAUP. (in Ukrainian).
- Shatalova, N.P. (2011). *Azбука konstruktivnogo obucheniya : monografiya.* [Азбука конструктивного обучения : монографія]. Krasnoyarsk : ООО «Nauchno-innovacionnyj centr». (in Russian).
- King, A. (2002). Structuring Peer Interaction to Promote High-Level Cognitive Processing. *Theory Into Practice, 41(1)*. Retrieved from <https://www.jstor.org/stable/1477535>
- Panitz, T. A. (2005). Definition of Collaborative vs Cooperative Learning. Retrieved from <http://www.londonmet.ac.uk/deliberations/collaborative-learning/panitz-paper.cfm>
- The University of Viadrina. Retrieved from <https://www.europa.uni.de/en/struktur/zsfl/peer-tutoring/Was-ist-PT/index.html>
- Wagner, L. (1982). *Peer Teaching: Historical Perspectives.* Westport, CT: Greenwood Press.

Karpova Olena

The implementation of peer teaching for motivating students to study at university (on the example of teaching a foreign language)**Abstract**

The article highlights a type of learning “Peer Teaching” as a tool for students’ motivation to study at universities. The peculiarities of using this type of collaborative learning as well as advantages and disadvantages of its implementation in the Ukrainian educational environment are revealed in the article. *Peer Teaching* along with formal traditional education and other approaches in informal education is defined as a strategic way of information transaction in the society in order to motivate students to self-development and self-improvement. Peer Teaching implies collaborative learning, namely a group work, without any interference of a teacher that is more common for cooperative learning. Among the principles of its realization in the educational process the following ones have been distinguished: integrity, complexity, availability, progression, equality, activity, priority of human rights and responsibility. The author recommends for more effective Peer Teaching to conduct workshops and trainings as well as other forms and teaching methods that will be more informal and will be able to create natural and comfortable environment as well as to have all the necessary equipment and trained tutors. It is offered in the article to divide Peer Teaching into learning within a group; learning at the faculty level; interdisciplinary learning both at the inter-faculty and inter-university levels. The results of the experiment have shown the necessity of the realization of Peer Teaching for the integration of the national system of education into the world educational and scientific environment as well as the implementation of the European experience of organization of the educational process at universities and for humanization and democratization of learning.

Key words: collaborative learning, foreign language, motivation, Peer Teaching, soft skills, tutor.

113

Інформація про автора:

Карпова Олена

- кандидат педагогічних наук, доцент
- Україна
- Одеський національний економічний університет (ОНЕУ), доцент кафедри іноземних мов
- <https://orcid.org/0000-0001-6742-3700>
- magic__box@mail.ru
- +380672765455

Karpova Olena

- Doctor of Philosophy, Associate Professor
- Ukraine
- Odessa National Economic University (ONEU)
- Associate Professor of the Chair of Foreign Languages